

Jeremjáš 14,7-9.19-22: „Jestliže mluví proti nám naše nepravosti, jednej, Hospodine, pro své jméno. Mnohokrát jsme se odvrátili, hřešili jsme proti tobě. Naděje Izraele, jeho spasiteli v čase soužení! Proč jsi v zemi jako host, jak pocestný, který se zdrží jen přes noc? Proč jsi jak zdrcený člověk, jak bohatýr, který není s to spasit? Ty jsi, Hospodine, uprostřed nás a nazývají nás tvým jménem. Nežříkej se nás!“ „Což jsi opravdu zavrhl Judu? Tvá duše si zprotivila Sijón? Proč nás biješ, což pro nás není uzdravení? S nadějí jsme vyhlíželi pokoj, ale nic dobrého nepřichází, čas uzdravení, a hle, předěšení. Hospodine, uznáváme svou svévoli, i nepravost svých otců, hřešili jsme proti tobě. Neodmítej nás však pro své jméno, nenech zhanobit trůn své slávy. Rozpomeň se a neruš svou smlouvu s námi. Což jsou mezi přeludy pronárodů ti, kdo by mohli dát déšť? Což nebesa vydávají deště? Nejsi to ty sám, Hospodine, náš Bože? Skládáme naději v tebe, neboť ty konáš všechny tyto věci!“

2. Timoteovi 4, 6-8.16-18: Neboť já již budu obětován, přišel čas mého odchodu. Dobrý boj jsem bojoval, běh jsem dokončil, víru zachoval. Nyní je pro mne připraven vavřín spravedlnosti, který mi dá v onen den Pán, ten spravedlivý soudce. A nejen mně, nýbrž všem, kdo s láskou vyhlížejí jeho příchod. Při mé první obhajobě nikdo při mně nebyl, všichni mě opustili. Kéž jim to Bůh nepočítá! Pán však při mně stál a dal mi sílu, abych mohl dovršit zvěstování evangelia, a slyšeli je všichni pohané; a byl jsem vysvobozen ze lví tlamy. Pán mě vysvobodí ze všeho zlého a zachová pro své nebeské království. Jemu patří sláva na věky věků, amen.

Lukáš 18, 9-14: O těch, kteří si na sobě zakládali, že jsou spravedliví, a ostatními pohrdali, řekl toto podobenství: „Dva muži vstoupili do chrámu, aby se modlili; jeden byl farizeus, druhý celník. Farizeus se postavil a takto se sám u sebe modlil: ‚Bože, děkuji ti, že nejsem jako ostatní lidé, vyděrači, nepoctivci, cizoložníci, nebo i jako tento celník. Postím se dvakrát za týden a dávám desátky ze všeho, co získám.‘ Avšak celník stál docela vzadu a neodvážil se ani oči k nebi pozdvihnout; bil se do prsou a říkal: ‚Bože, slituj se nade mnou hříšným.‘ Pravím vám, že ten celník se vrátil ospravedlněn do svého domu, a ne farizeus. Neboť každý, kdo se povyšuje, bude ponížěn, a kdo se ponizuje, bude povýšen.“

Když dva dělají totéž, není to totéž

Dnes se máme dozvědět něco o modlitbě. Jak o ní a v ní smýšlíme. Modlitba je pozoruhodným prostředkem, ve kterém se můžeme setkávat s Pánem Bohem, a to setkání se může proměnit v rozhovor. Něco nám dojde, poznáme, že jsme k něčemu povoláni (pozváni), ujasní se nám osobní víra, porozumíme své vlastní vině apod. V chrámu, ve sboru se modlíme společně i soukromě. Svou přítomností posilujeme druhé a oni zase posilují nás.

Podobenství mluví o dvou typech lidí, které dnes již běžně nepotkáváme. Navíc křesťanství zcela převrátilo pohled na tyto dva typy lidí: farizej je pokrytec, celník vybírá daně, které pomáhají celé společnosti. S poctivostí daňových pracovníků to nesouvisí. Zatímco v Ježíšově době tomu bylo jinak. Farizej byl člověk vážený, obvykle se živil nějakým řemeslem a od ostatní společnosti se odlišoval zvýšeným důrazem na přesné (striktní) dodržování Zákona. Farizeové imponovali svou zbožností a poctivostí, náboženskou opravdovostí; kázali, učili, radili lidem. (např. apoštol Pavel si považoval za čest, že byl farizej.) Farizejové byli elitou židovské společnosti. *Kde se farizejové vzali? Pravděpodobně se tvořili již v babylonském zajetí a po návratu z vyhnanství vlastně nahradili zničené kněžstvo. Když nebyl chrám, nebylo kněžství zapotřebí. Farizej znamená oddělený.* Ve farizejství šlo velmi o kultickou čistotu, která nám je takřka nepochopitelná. Např. nepodat ruku někomu, koho neznám. Nestolovat s někým, kdo se

kulticky neočistil. Logicky to u druhých vyvolávalo dojem, že farizej se povyšuje, druhé přehlíží.

Celník byl součástí tehdejší římské vlády a její moci, současně byl zloděj, nepoctivec, bylo jím opovrhováno. Zaplatil si právo vybírat daně, které musel odevzdávat římské moci a za to měl asi plat. Ten si navyšoval tím, že obíral lidi vyššími daněmi.

Dnes o své vlastní spravedlnosti si rozhoduje člověk sám; já sám vím a sám jsem si měřítkem posuzování svého jednání. Jsem spravedlivý ve svých očích. Ve starozákonní době šlo o to, jestli Pán Bůh člověka ospravedlňuje, nebo ne. Neospravedlňovat sám sebe, ale být ospravedlněn. Vnímat a děkovat za to, co s člověkem udělá Pán Bůh. K tomu bychom měli dospět ve své víře také my křesťané.

Vidět svoji vinu! Člověk nemůže být ospravedlněn, když svou vinu nevidí, necítí. Žádný člověk není beznadějný případ. Uvidět svou vinu, uvědomit si ji, to se může stát každému. Proto nesmíme druhé lidi odsuzovat, protože každý člověk může prožít a prozřít tak, že svou vinu uvidí, i když to třeba bude až na konci života.

Plnit vůli Boží, snažit se následovat Pána Ježíše, se projevuje podobně, jako to popisuje farizej: nepodvádět, přispívat na sbor, pomáhat druhým ... Jsme jenom neužiteční služebníci, učinili jsme jen to, co jsme byli povinni učinit.

Ponižování není to, co je vidět, předvádět, jak jsme malí. Ponižování je například to, že si zakážu o někom soudit, že je darebák. Protože i když dnes je, může jednou prozřít, jak už jsme si řekli dříve. Křesťan se musí učit nesoudit.

státu?